

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

ע"מ 19-03-5996 אלהרר נ' מע"מ נצרת

תיק חיצוני:

מנהל מע"מ נצרת	מבקש
נגד	
איתן אלהרר	משיב

החלטה

- רקע**
- 1 לפני בקשה לסילוק על הסף את הבקשה לביטול פסק דין שנתן תוקף להסכם פשרה .
  - 2
  - 3
  - 4 המשיב הגיש הודעת ערעור על החלטת מנהל מע"מ בהשגה שהגיש. במסגרת ההשגה והערעור טען, בין היתר, כי עסקאות מכר המקרקעין אשר ביצע, למעט שתיים אשר דווחו בהתאם ושולם בגינן מע"מ, נעשו על ידו בכובעו כאדם פרטי. בנסיבות אלו טען, כי לא היה מקום לחייבו במס עסקאות בגין העסקאות האמורות.
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9 ביום 22.12.19 הגישו הצדדים הודעה מוסכמת על הסכם פשרה ובקשה למתן תוקף של פסק דין. במסגרת הסכם הפשרה הוסכם, כי המערער (המשיב במסגרת בקשה זו) ישלם סך של 1,200,000 ₪ לצורך סילוק סופי ומלא של התביעה. כמו כן, נקבעו הוראות נוספות ובין היתר לעניין מועדי התשלום, תוספת ריבית והצמדה ולגבי מקרה שבו המשיב לא יקיים את ההסכמות לעניין התשלום. להסכם הפשרה ניתן תוקף של פסק דין באותו מועד.
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15 ביום 27.7.20, הגיש המשיב בקשה לביטול פסק הדין. המבקש הגיש תגובה לבקשה ובנוסף הגיש בקשה לסילוק בקשת המשיב על הסף. הבקשה לסילוק על הסף היא הבקשה בה דרושה הכרעתי בשלב זה. אציין, כי הוסכם בין הצדדים, כי תחילה ידון בית המשפט בבקשה זו לאור השלכותיה של החלטה על הבקשה לביטול פסק הדין.
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20 **טענות המבקש**
  - 21 5. יש להורות על סילוק הבקשה לביטול פסק הדין על הסף מחמת חוסר סמכות שכן, בית המשפט "קם מכיסאיו". בנסיבות אלו, על המשיב להגיש תביעה נפרדת לביטול פסק הדין.
  - 22

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

ע"מ 19-03-5996 אלהרר נ' מע"מ נצרת

תיק חיזוני:

1 מדובר בפסק דין שנתן תוקף להסכם פשרה. בפסיקה נקבע, כי פסק דין כאמור ממוג בתוכו
2 מאפיינים של הסכם ושל פסק דין ויש בכך כדי להשפיע על דרך תקיפתו של פסק הדין.
3 משנקט המשיב בדרך של הגשת בקשה במסגרת התיק המקורי במקום להגיש תביעה
4 עצמאית לביטול הסכם הפשרה אשר ניתן לו תוקף של פסק דין הרי שדין בקשתו להיות
5 מסולקת על הסף.
6

טענות המשיב

7
8 6. לבית משפט זה יש סמכות לדון בבקשה לביטול פסק הדין שנתן תוקף להסכם הפשרה
9 בשים לב לכך שהמבקש עצמו הורה על ביטולו של הסכם הפשרה. המבקש מנסה לאחוז
10 את המקל בשני קצוותיו. מחד גיסא ביטל את ההסכם ומאידך גיסא מעלה טענות נגד
11 בקשת המשיב לעניין ביטול ההסכם. חלה על המבקש דוקטרינת ההשתק השיפוטי, לפיה
12 אין בידו להעלות טענות סותרות. אין מדובר בבקשה רגילה לביטול הסכם פשרה שקיבל
13 תוקף של פסק דין אלא במקרה בו שני הצדדים מעוניינים לבטל את הסכם הפשרה.
14 למעשה, שני הצדדים רואים בהסכם הפשרה כבטל. בנסיבות אלו, יש לראות גם בפסק הדין
15 שנתן לו תוקף כבטל. למעשה, בית המשפט מתבקש לתת מעין תוקף להסכמת הצדדים
16 לעניין ביטול הסכם הפשרה וברי, כי יש לבית המשפט סמכות טבועה לעשות כן.
17
18 7. הסמכות לדון בבקשה לביטול פסק דין שניתן בהסכמה כתוצאה מפגם ומרמה במהלך
19 ההסכם מסורה לבית המשפט שנתן את פסק הדין.
20
21 8. מטעמי יעילות, חסכון בזמן שיפוטי יקר והליכי שיפוט תקינים ראוי, כי בית משפט זה ידון
22 בבקשה לביטול פסק הדין. שכן, מותב זה מכיר את ההליכים וההתנהלות שקדמו לחתימה
23 על הסכם הפשרה. כמו כן, מותב זה מכיר את ההליכים שהתנהלו בין בעלי דין אחרים
24 שהמשיב טוען, כי הופלה לעומתם. לפיכך, בידי מותב זה לפסוק בצורה היעילה והמהירה
25 ביותר במחלוקת אשר עומדת בפניו.
26
27 9. המבקש הוא רשות מנהלית והוא מבקש שבית המשפט יימנע באופן מוחלט מלברר טענות
28 חמורות המופנות נגדו. בתי המשפט אינם נוטים להיעתר לבקשות לסילוק על הסף אלא
29 במקרים קיצוניים ומחוסר ברירה. סילוק תובענה כמוה כפגיעה בזכות העמידה. בעניינינו
30 אין מדובר במקרה בו מוצדק להורות על סילוק על הסף.
31
32 10. בנסיבות אלו, יש להורות על דחיית הבקשה לסילוק על הסף.
33

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

ע"מ 19-03-5996 אלהרר נ' מע"מ נצרת

תיק חיצוני:

1 לחלופין, מאחר והמבקש מתעקש על פרוצדורה טכנית של הגשת תובענה נפרדת אשר
2 ממילא עליה להיות מוגשת לבית משפט נכבד זה, הרי שאין טעם ממשי בבקשה לסילוק על
3 הסף מלבד טעמי אגרה. על כן, אם יקבע, כי הדרך הנכונה לביטול פסק הדין והסכם הפשרה
4 היא הגשת תובענה נפרדת הרי שבית המשפט מתבקש לעשות שימוש בסמכותו לפי סעיף
5 79(א) לחוק בתי המשפט ולהורות על העברת הבקשה לביטול פסק דין לפסים של תובענה
6 רגילה. המשיב ישלם את האגרה המתחייבת ויראו בבקשה לביטול פסק דין ככתב תביעה
7 ובתגובת המבקש לבקשה האמורה ככתב הגנה.
8

9 **טענות המבקש במסגרת תגובה לתשובת המשיב**

10 12. המבקש שב על טענותיו במסגרת הבקשה לסילוק על הסף והוסיף, כי הוא סבור, כי לאופן
11 שבו מוגש ההליך, למותב הדין בהליך ולתשלום האגרה בהתאם לדין יש משמעות.
12
13 13. אין ממש בטענה לפיה סילוק הבקשה על הסף ימנע לחלוטין את בירור טענות המשיב. ככל
14 שהמשיב חפץ עליו להגיש את בקשתו בדרך הנכונה. אין ממש בטענה לפיה דרכו הדיונית
15 תחסם.
16
17 14. הטענה לפיה הצדדים מבקשים יחד את ביטול הסכם הפשרה אינה נכונה ומטעה. המבקש
18 פעל בהתאם להוראות הסכם הפשרה שעה שהמשיב לא שילם אף לא תשלום אחד בהתאם
19 להסכם הפשרה ועשה דין לעצמו. בנסיבות אלו הודיע לו המבקש, כי יש לראות בהסכם
20 כמבוטל וכי החוב חוזר לסכום השומה המקורי. יש לערוך הבחנה בין אכיפת הסכם הפשרה
21 בידי המבקש לעניין ביטול ההסכמות והשבת החוב לסכום המקורי בהתאם לשומות לבין
22 בקשת המשיב לביטול פסק הדין בטענה שהסכם הפשרה בטל מעיקרו תוך שהוא עושה דין
23 לעצמו.
24
25 15. המבקש אינו מתנגד, כי הבקשה שהוגשה תהפוך לכתב תביעה והתשובה לה לכתב הגנה,
26 תוך תשלום אגרה כנדרש בדין ובירור הדין בהליך המתאים.
27

28 **דין ומסקנות**

29 16. האם יש להורות על סילוק על הסף של הבקשה לביטול פסק הדין. זו הבקשה בה דרושה
30 הכרעה במסגרת הבקשה שלפני.
31

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

ע"מ 19-03-5996 אלהרר נ' מע"מ נצרת

תיק חיצוני:

17. לאחר שקילת מכלול טענות הצדדים מקובלות עליו טענות המבקש במסגרת הבקשה שלפני, כפי שיפורט.
18. אפתח ואציין, כי אין ממש בטענה לפיה היעדרות לבקשה שלפני משמעה, כי לא יינתן למשיב יומו בבית המשפט זאת, בשים לב לדרך הפתוחה בפניו להגיש את בקשתו במסגרת תביעה חדשה, כנדרש. אכן, בתי המשפט אינם ממהרים לנקוט בסעד הדרסטי של סילוק על הסף. עם זאת, יש לתת בעניין זה משקל לשאלה, האם מדובר בסילוק שינעל את שערי בית המשפט בפני הצדדים, אם לאו. כמו כן, אין להתעלם מסדרי הדין ומהדרך בה יש להגיש הליכים לבית המשפט ומקום בו צד לא פועל בהתאם להליכים אלו, הרי שאין לו להליך אלא על עצמו.
- מעיון בבקשת המשיב לביטול הסכם הפשרה עולה, כי טענותיו מתבססות על פגמים בהליך כריתת הסכם הפשרה והטענה לפיה המבקש הטעה אותו. השאלה, האם מבקשים לתקוף את הליך אישור פסק הדין או לתקוף את הליך כריתת ההסכם בשל טענה, כי נפל פגם בכריתתו משליכה על השאלה מהו ההליך הפרוצדוראלי בו יש לנקוט.
20. במקרה שבו בעל הדין מבקש את ביטול הסכם הפשרה בטענה, כי נפל פגם בכריתת ההסכם לו ניתן תוקף של פסק דין הרי שעליו לעשות כן באמצעות הגשת תובענה חדשה לערכאה שבה ניתן פסק הדין אשר ביטולו מבוקש.
21. בע"מ 143/51 ראש העיר, חברי המועצה ותושבי רמת גן נ' חברת פרדס ינאי בע"מ, י 1804 קבע כבוד השופט זוסמן, כי הביטול אינו יכול להיעשות בדרך אגב, אינצידינטלית, והדבר מצריך הגשת תביעה לאותו בית המשפט שנתן את הפסק, כדי שיבטלו. בב"ש 215/83 אהרון ספטי נ' פטרישיה מאי ספטי, פ"ד לז(2) 181 התייחס בג"ץ לסוגיה זו וציין, כי ביטול פסק הדין פירושו מחיקתו והעברתו מן העולם, והדבר מצריך הגשת תביעה לאותו בית-משפט, אשר נתן את הפסק. בג"ץ ציין, כי לעניין זה אין הבדל האם העילה בגינה מתבקש הביטול היא פגם בכריתת ההסכם או בשל הפרתו של ההסכם. כך או כך, הרי שעל המבקש להגיש תובענה עצמאית לבית המשפט.
22. בפסק דין שניתן בהסכמה טמונים הן יסודותיו של הסכם והן יסודותיו של פסק-דין והוא ממוזג תכונות של הסכם ושל פסק דין. בפסק הדין אשר ניתן ברע"פ 7148/98 ארנון עזרא נ' יעל זלוניאק, פ"ד נג(3) 337 התייחסה כבוד השופטת שטרסברג כהן לסוגיה זו וקבעה, כי להבחנה בין הפן ה"הסכמי" לפן ה"שיפוטי" של פסק-הדין, חשיבות לעניין יכולת תקיפתו של פסק הדין על ידי בעל הדין המבקש לשלול ממנו את נפקותו. היא ציינה, כי באותם

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

ע"מ 19-03-5996 אלהרר נ' מע"מ נצרת

תיק חיפוני:

- 1 מקרים שבהם צד להסכם פשרה מבקש לבטל את פסק-הדין שנתן תוקף להסכם, נקבעו
 2 שני מסלולי ביטול בהתאם לסוג העילה שבגינה מתבקש הביטול ואפיונה כ"הסכמית" או
 3 "שיפוטית". לטענתה, כאשר צד להסכם מבקש לבטל את פסק-הדין מחמת פגם הקשור
 4 להסכם עצמו (כגון: טעות, הטעיה, אי-חוקיות, הפרה או שינוי מהותי בנסיבות) הרי שבידו
 5 להגיש תביעה חדשה שעילתה הפגם שנתגלה בהסכם. עוד ציינה, כי **הגשת תביעה נפרדת**
 6 **כאמור דרושה לצורך ביטולו של פסק הדין וכי לא ניתן להשיג אותה תכלית בדרך**
 7 **אינצידינטלית.**
 8
 9 23. בספרו ציין אורי גורן, כי פסק דין שניתן בהסכמה נתון לתקיפה בשתי דרכים כאשר הדרך
 10 הרלוונטית נקבעת בהתאם לשאלה למה מתייחסת התקיפה. הוא ציין, כי בעל דין המבקש
 11 לבטל פסק דין בהסכמה מחמת פגם בכריתתו או בשל הפרתו על ידי בעל הדין האחר חייב
 12 להגיש תובענה עצמאית לבית המשפט המוסמך שנתן את פסק הדין. הוא הוסיף, כי **תקיפת**
 13 **החלק ההסכמי נעשית בדרך של הגשת תובענה נפרדת, על דרך של תביעה מקורית אשר**
 14 **תוגש לערכאה השיפוטית אשר נתנה את פסק הדין הראשון (א' גורן סוגיות בסדר דין**
 15 **אזרחי מהדורה 11 (2013) 646-647).**
 16
 17 24. לעניין סמכותו של מותב זה לדון ולהכריע בבקשה לביטול פסק הדין הפנה המשיב לפסק
 18 הדין שניתן בע"א 3203/91 צ' א' טל אזולאי ליאורה נ' אזולאי יצחק. במקרה האמור
 19 המחלוקת הייתה בשאלה, האם הסמכות להצהיר על בטלות ההסכם מחמת טעות היא
 20 בלעדית של בית הדין הרבני שנתן להסכם תוקף של פסק דין או שמא גם בית המשפט
 21 המחוזי מוסמך לדון בה. נקבע, כי לאור הכבוד ההדדי שבין הערכאות יש להגיש את
 22 הבקשה לאותו בית משפט שנתן את פסק הדין. אין בקביעה האמורה כדי לסייע למשיב
 23 במקרה שלפני. **הקביעה, לפיה הערכאה שנתנה את פסק הדין היא זו שתדון בבקשת**
 24 **הביטול, אין בה כדי ללמד, כי ניתן להגיש בקשה לביטול תחת הגשת תביעה עצמאית.**
 25
 26 25. אציין עוד, כי אינני מקבלת את טענת המשיב כאילו מדובר בשני צדדים אשר מסכימים
 27 למעשה על ביטולו של הסכם הפשרה או, כי המבקש טוען טענות סותרות בעניין זה. אין
 28 להתעלם מהעובדה, כי הודעת המבקש למשיב לפיה הוא מעמיד את החוב על גובה השומה
 29 המקורית תואמת את הסכמת הצדדים בהתאם לסעיף 5 להסכם הפשרה לעניין מקרה שבו
 30 המשיב לא יעמוד בתשלומים בהתאם להסכם הפשרה.
 31
 32 26. בנסיבות אלו, מקובלת עליי עמדת המבקש לפיה הדרך הנכונה לתקוף את פסק הדין
 33 במקרה בו עסקין ולבקש את ביטולו היא בדרך של הגשת תובענה עצמאית ולא באופן בו
 34 נקט המשיב.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

ע"מ 19-03-5996 אלהרר נ' מע"מ נצרת

תיק חיצוני:

- 1
- 2 27. לאור הסכמת הצדדים, מורה על העברת הבקשה לביטול פסק דין להליך של תובענה
- 3 עצמאית כך שהבקשה תחשב ככתב התביעה והתגובה לה ככתב הגנה והמשיב ישלם את
- 4 האגרה בגין פתיחת ההליך האמור, כדין. **המוזכירות כאמור תפתח את התיק כתיק חדש.**
- 5
- 6 המוזכירות תמציא לצדדים.
- 7
- 8 ניתנה היום, ג' אדר תשפ"א, 15 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.
- 9

עיריית הוד, שופטת

10
11